

ΕΚΔΕΚΤΑ ΛΙΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΜΠΟΥΛΑ

ΕΙΡΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

ΤΑΝ έβλεπε κανείς τον Νταριέ, έτοι άδυνατο, κιτριναρόν, με τα μάτια του πάντα άναμμένα και κομμένα από τόν πυρετό που τόν σιγόβηνε, δέν μπορούσε να μη σκεφθή με συμπόνια: «Τό καυμένο τό παλληκάρη! Λίγα είναι τά ψωμάτια του». Ώστόσο εκείνος ήταν όσο μπορούσε ζωηρός κι' ευδιάθετος, διούσε για τίς χαρές τής ζωής. Δέν ήταν από τούς άρρωστους που ζητούσε να γελάσουν τόν εαυτό τους. Άπεναντίας, ό Νταριέ ήθελε να μάθη καθαρά για τήν κατάσταση τής ύγείας του, όχι θέβαια για να λάθη τά μέτρα, σαν ένας καλός οικογενειάρχης που προάβει γρηγορό

τό τέλος του—αυτός ήταν πλούσιος και χωρίς κληρονομιά—άλλά για να κανονισή καλύτερα τήν πορεία του, σύμφωνα με τίς ιδιαίτερες αντίληψεις του για τή ζωή, που τήν ήθελε σύντομη και καλή.

Έτσι λοιπόν, παρουσιάστηκε με θάρρος στο γιατρό του και με μεγάλη σοφιστική ζήτησε μία κατηγορηματική άπάντησι: —Γιατρέ μου, τού είπες, πρέπει να μάθω τήν αλήθεια... Πόσο καιρό μου δίνεις ακόμη να ζήσω;

Με τήν ίδια σοβαρότητα, ό γιατρός τού δήλωσε: —Τό πράγμα είναι άπλούστατο, φίλε μου: αν έξακολουθήσης τήν ίδια άτακτη ζωή, που κάνεις σήμερα, θα ζήσης τό πολύ δυό χρόνια... Μπορείς όμως, αν θέλεις, να σωθής, είναι ακόμη καιρός. Πήγαινε στό Καρβώ, στην Έλβετία, επί ύψος 1700 μέτρων. Μείνε εκεί ένα χρόνο κι' έπειτα πήγαινε στό Πυρηνάα, στό Καμπύ ή όπου άλλο προτιμάς, τό μέρος είναι ύπεροχο... Άν συμμορφωθής μ' αυτή τή συμβουλή μου, μπορώ να έγγυηθώ για τή σωτηρία σου.

—Εύχαριστώ πολύ, γιατρέ, θα σκεφθώ και θ' αποφασίσω, άπάντησε με τήν ίδια πάντα σοβαρότητα ό Νταριέ.

Δέν σκεφτηκε και πολύ, γιατί' ήταν άνθρωπος τών άποτόμων αποφάσεων. Έλβετία, 1700 μέτρα ύψος! Πυρηνάα, άγριότοπο... Θάσκαζε άπ' τή στενωρία του. Η σιωπή, ή μοναξιά, με μοναδική ποικιλία τή θέα τών αώνιων πάγων στις κορυφές τών βουνών. Αυτή ή διατα σύγγρα θα τόν σκότωνε γρηγορώτερα κι' από τή φυματίωση. Ήξερε αυτός τήν κρίσι του. Ήτανε σαν τούς μορφομανείς: τού χρειαζότανε κάθε μέρα ή ένεσί του, δηλαδή μία καινούργια συγκίνηση, ό ίλιγγος τού Παρισιού και τού γλεντιού. Αυτά μονάχα τόν κρατούσαν. Δέν τώρα ζωντανό. Τό είχε στό αμα του. Άν θά μπορούσε ποτέ να ύποφέρει τή μοναξιά, τήν άπομόνισι στην όποία τόν καταδικάζει ό γιατρός. Δέν μπορούσε να ξεχάσει τή στενωρία που τράβηξε κάποτε που πήγε, μονάχα για δυό μέρες, σε μία κοντινή έξοχη. Κόιτεψε να σκάσει, να τρελλάθ άπό τό χάος και τό κενό, που τόν τριγύριζε. Χρειαζότανε κάπως ώριμη ηλικία κι' ύγαπήσι κανείς άληθινά τήν έξοχη, για ό Νταριέ ήτανε μονάχα είκοσιεσσάρων χρονών.

Έτσι λοιπόν, άντι να πάη να γίνη έρημιτής, θα έξακολουθούσε τήν ίδια ζωή, με περισσότερη μάλιστα ένταση, άφου τούδιναν μονάχα δυό έτών ζωή. Είχε διαβάσει αρκετά και πάντα έπανελάθανε μ' εύχαριστίσι τά λόγια τού Ρουσσώ: «Τή ζωή τού ανθρώπου δέν πρέπει να τήν μετρούμε με τά χρόνια, αλλά με τό περιεχόμενό της. Όσο πιο πολύ αισθάνεται κανείς, τόσο περισσότερο ζή». Και συμπληρώνοντας τό φιλόσοφο, έλεγε και τή δική του γνώμη: «Η ζωή είναι ταξείδι, άλλοι τό κάνουνε πεζοί, άλλοι με τ' άμάξι, εγώ θα πάρω τήν ταχεία άμαξοστοιχία!»

Μ' αυτές τίς σκέψεις, ό Νταριέ, έτρεξε στον συμβολαιογράφο του και παρ' όλες τίς συμβουλές τού καλού εκείνου ανθρώπου, τόν έβαλε και πούλησε ένα σπίτι και κάτι γρωγόραφα που είχε. Πήρε κατόπιν τά λεπτά, κάπου 350.000 φράγκα και τά κατέθεσε σε μία τράπεζα. Ό λογαριασμός του τώρα ήταν άπλούστατος: είχε διαθέσιμα 175.000 φρ. τό χρόνο, μπορούσε δηλαδή να δοξέη ως 14.000 τό μήνα, τούφταναν και τού περιεσιαν να γλεντάει μέρα - νύχτα και ν' άπολαύση όλες τίς χαρές που αγοράζονται με τό ρόημα.

Ό Νταριέ είχε θέβαια τά έλαττώματά του, δέν ήταν όμως χαρτοπακτης. Δέν ήξερε λοιπόν τί να κάνει τόσα λεπτά, σχεδόν 500 φράγκα τή μέρα! Έπιασ' ένα λαμπρό διαμέρισμα στό Ήλύσια, νοίκιασε αυτοκόνητο, μα και πάλι έμειναν πολλά, παραπολλά. «Έμενε φυσικά τό γλέντι, τά νυκτερινά κέντρα τής Μονμάρτρης κι' οι φίλοι που ζητούσε δανεικά κι' άγύριστα.

—Και τώρα, θάζουμε μπροστά τή μηχανή! είπε μ' αυτές τίς ώριμες σκέψεις, και ριχτηκε με τα μουτρα στη διασκέδασι.

Ώστερ άπό τρεις μήνες λογαρίασε πώς είχε έλαφρωθή άπό πεινήτα χιλιάρακι. Είχε δανείσει, θέβαια, αρκετά χρήματα σε διαφόρους φίλους, αυτά όμως τά ξεγράφε. Μόνο που μ' αυτό τόν τρόπο άπόκτησε τή φήμη τού εκατομμυριούχου, κι' αυτο τόν κολάκευε αρκετά.

—Πολύ ώραία, όλα πηγαινούν εν τάξει, σκέφτηκε. Μ' αυτό τόν τρόπο, θα τα καταφέρω μια χαρά και χωρίς διόλου να ιουραστώ και να σπασοκεφαλιάζω να τα ζοδεύω όλα μέσα σε δυό χρόνια και να μη μου άπομεινονε παρα μονάχα τα έξοδα τής κηδείας μου. Αυτή όμως πρέπει να γίνη με κάθε απλότητα, χωρίς μάταιες πολυτέλειες και φασαρίες...

Πέρασ' ένας χρόνος. Ή ύγεια τού Νταριέ δέν χειροτέρευε διόλου. Άπεναντίας μάλιστα, τώρα έβηχε λιγώτερο και τό ρωμα του ήτανε πολύ καλύτερο από πριν. Αυτό όμως τό άπειρε αυτός στα πιστά, ίως να γινότανε αλκοολικός... Και τά χιλιάρα τραβούσαν τό δρόμο του.

Διασκεδάσε πραγματικά; Δέν θα μπορούσε ούτε ό ίδιος ν' άπαντήση σ' αυτή τήν έρώτησι. Κιτάζε μονάχα να ζαλιζεται, μέσα στην κίνησι και τή ζωή τού Παρισιού, σαν τόν καταδικηό που ρουφά ένα ποτηράκι ρουμι τή τελευταία ώρα, πριν ξεκινήσει για τήν άγχονή. Μόλις μερικές στιγμές γεωργίσι τήν άποστασι που χαρίζε τά γλεντία άπ' τή ευτυχία. Αυτό όμως δέν κρατούσε πολύ. Ό κόλακες, οι παράσιτοι όλόγυρά του, τόν τραβούσαν άπ' αυτές τίς σκέψεις, με τ' άκριβοπληρωμένα θυμιάματά τους. Όλοι έλεγαν πως έχει εκατομμύρια, πολλά εκατομμύρια, και τέτοια είναι ή δύναμις τού χρήματος, που μερικοί με πεποιθιοι και καλή πίστι, έβρισκαν πως έχει και πνεύμα.

Μονάχα έξι μήνες τού άπομειναν τώρα να ζήση! Είχε ακόμα όδύνατα χιλιάδες φράγκα. Αισθανόταν κάποια κόπωση, δέν μπορούσε όμως θέβαια να σταματήσει, τώρα... α τελευταία... Έπρεπε, άπεναντίας, να ύιασθή, ώστε να συμψηφί ή οικονομική καταστροφή του με τό θάνατό του.

Ή μοιραία προθεσμία πλησιάζει. Είχε φτάσει ή τελευταία όδομάδα. Ό Νταριέ ένει είχε πια παρά τά έξοδα τής κηδείας του. Ένα πρωί—άφου πέρασαν γιομάτα τά δυό χρόνια—ζύπτησε και με μεγάλη του άπορία αισθάνθηκε πολύ καλά τόν εαυτό του. Ώστόσο, κατά τούς λογαριασμούς του, έπρεπε να ήτανε πεθαμένος.

—Θά είναι, σκέφτηκε, ή τελευταία άναλαμπές τής κατήλας που σθήνει...

Ήταν άνοιξι. Ό ουρανός, όλοκάθαρος, ύστερ' από τή θβενική βροχούλα, είχε ένα γλυκό κι' άπαλό γαλάζιο χρώμα. Καμμία πνοή δέν τάραιε τήν καθαρή άτύσφαρα. Ό Νταριέ άνοιξε τό παράθυρό του, που έβλεπε προς τόν κήπο. Τά δέντρα τραγουδούσαν, ή φύσι γιόρταζε κι' ό ίδιος ένιωθε τόσο καλά τόν εαυτό του, τόσο χαρούμενο μάλιστα...

—Είπε πολύ κρίμα να πεθάνη κανείς με τέτοιο θαυμάσιο καιρό, σκέφτηκε κι' ένιωσε με μία θαβαιά λύπη στην ψυχή του.

Όστόσο, ή φαινομενική εκείνη καλλιτέρευσι έξακολουθούσε. Δέν ήταν διόλου ή τελευταία άναλαμπές... Ώστερ' από ένα μήνα έξακολουθούσε να είναι όρθιος και καλύτερα από κάθε άλλη φορά. Παρατήρησε μάλιστα πως δέν τόν ένχολλούσε πια ό λαμός του, ούτε κι' έβηχε διόλου... Κι' ή καλοκαιρία έξακολουθούσε. «Α! Τί καλά που ήτανε, να ζή κανείς!»

Έτσι πέρασαν έβδομάδες, μήνες, χρόνια. Κι' ό Νταριέ ζή ακόμη, έκλεισε μάλιστα τίς προάλλες τά σαρανταέννι. Είνε δημοσίως ύπάλληλος, έχει μία μικρή θεοσύλα, που δύσκολα τήν πέτυχε. Παίρνει τρακόσια φράγκα τό μήνα. Γνώρισε τή φτώχεια, είναι όμως όντιστάτος κι' οι προϊστάμενοί του τόν εκτιμούν πολύ. Ή ζωή του τώρα περιά πολύ ήσυχα και μονότονα, σαν ένα καθαρό ρυάκι στον ήρεμο κάμπο.

Θύμισσε λιγάκι στις αρχές με τό γιατρό του, τώρα όμως τόν συγχώρεσε κι' αυτόν. Πηγαινέτι κάθε πρωί τρεχάτος στο γραφείο του για να προφήσει τό θβλιό παρουσιας.

Κάπου-κάπου θυμάται τήν ειρωνεία τής τύχης του και θγάζει τό συμπέρασμα πως δέν πρέπει: ν' άπελιτίεται κανείς ποτέ. Τα θράβια στο καρνεϊό τής γειτονιάς του, άφου τελειώσει τό ιτόμιον ή τό μπυλιάρδο με κανένα καλό συνάδελφο, όταν είναι πολύ στο κέφια, κάθεται και διηγείται τίς άπίστευτες ιστορίες τής ζωής του, τόν καιρό που έώδευε 500 χρυσά φράγκα τή μέρα. Πολύ λίγοι πιστεύουν αυτά που λέγει, οι περισσότεροι τόν άκούν από λεπτότητα και μερικοί σκέπτονται:

—Μωρέ, που τίς θρώκετε όλες αυτές τίς ιστορίες ό Νταριέ... Φαντασία που σου τήν έχει ό άβιλότιμος!...

—Θά ζήσης τό πολύ δυό χρόνια, τού είπες ό γιατρός.